

Astrid Lindgrenová

My všesky děti
z Bullerbynu

My všetky deti
z Bullerbynu

Astrid Lindgrenová

My všechny děti
z Bullerbynu

sloart

Copyright © Astrid Lindgren 1949
Illustrations © Ingrid Vang Nyman
Translation © Mária Bratová 2004, 2020
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2004, 2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-4854-5

OBSAH

My sme deti z Bullerbynu	7
S bratmi je len oštara	10
Moje najkrajšie narodeniny	16
Ešte o narodeninách	22
Keď sa nám skončila škola	27
Ako sme pretrhávali repu a dostali mačiatka ..	33
Ako Olle dostal psa	41
Mať vlastné zviera je dobré, ale mať dedka je lepšie	47
Chlapci nevedia udržať tajomstvo	55
Ako sme nocovali v stodole	63
Ako sme s Annou chceli ujsť z domu	69
Ako sme si postavili domček na hranie	77
Presne ako vravím – chlapci neudržia nijaké tajomstvo	81
Znova do školy	87
Ako sme sa smiešne poobliekali	93
Veľká metelica	97
Čoskoro prídu Vianoce	104

My sme deti z Bullerbynu

Volám sa Lisa. Už podľa mena vidieť, že som dievča. Mám sedem rokov, ale čoskoro budem mať osem. Mamka mi niekedy hovoríeva:

– Si už veľká, dnes by si mohla po-
utierať riad.

Niekedy zase Lasse a Bosse pove-
dia:

– Malé baby sa nemôžu hrať na Indiánov. Na to si ty ešte nedorástla.

Tak vlastne neviem, či som teda malá, alebo veľká. No ak sa niekomu vidím veľká a niekomu malá, potom som zrejme práve taká akurát.

Lasse a Bosse sú moji bratia. Lasse má deväť rokov, Bosse osem. Lasse je veľký silák, aj bežať vie oveľa rýchlejšie než ja. No ja zasa viem utekať

presne tak rýchlo ako Bosse. Niekedy, keď sa Lasse a Bosse nechcú so mnou hrať, Lasse ma silno drží a Bosse zatiaľ uteká, aby získal náskok. Potom ma Lasse pustí a utečie mi ako nič. Sestru nemám. Škoda. Chlapci stále len vyvádzajú.

Bývame na gazdovstve, čo sa volá Stredné. To preto, že leží medzi ďalšími dvomi gazdovstvami. Jedno sa volá Severné, druhé zasa Južné. Všetky tri domy stoja v rade vedľa seba. Takto:

V skutočnosti nevyzerajú práve takto, ale ja neviem krajšie kresliť.

Na Južnom gazdovstve býva chlapec, ktorý sa volá Olle. Nemá vôbec nijakých súrodencov. Preto sa hráva s Lassem a Bossem. Má osem rokov a aj on vie rýchlo behať.

Zato na Severnom gazdovstve bývajú dievčatá. Dve. Ako dobre, že aj ony nie sú chlapci! Volajú sa Britta a Anna. Britta má deväť rokov a Anna toľko ako ja. Obidve mám rovnako rada. Annu možno o kúsok radšej.

V Bullerbyne viac detí nebýva. Tak sa volá naša dedina. Je naozaj malá, skladá sa iba z troch gazdovstiev – zo Severného, Stredného a z Južného. Býva v nej len šesť detí: Lasse a Bosse a ja a Olle a Britta a Anna.

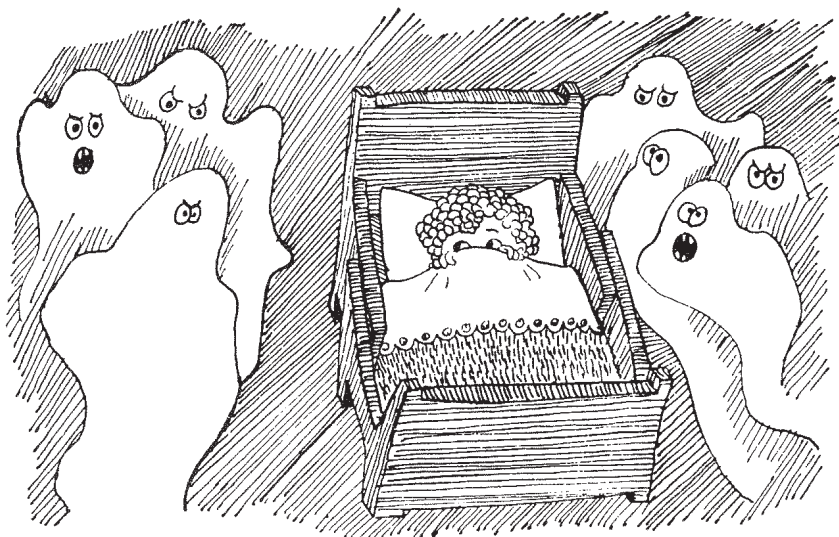
S bratmi je len oštara

Predtým som bývala v jednej izbe spolu s Lassem a Bossem. Bolo to hore napravo, hneď vedľa povaly. Teraz mám izbu vľavo, kde predtým bývala stará mama. Ale o tom vám ešte porozprávam neskôr.

Niekedy bolo celkom zábavné bývať v izbe spolu s bratmi. No len niekedy. Veselo nám bývalo napríklad večer, keď sme si v posteli rozprávali hrôzostrašné príbehy. Ale bolo to aj strašidelné. Lasse pozná také príbehy o duchoch, že som sa dlho bála vyliezť spod periny. Bosse nikdy nerozprával príbehy o strašidlách. On hovoril len o dobrodružstvách, ktoré zažije, keď vyrastie. Potom odcestuje do Ameriky, lebo tam žijú Indiáni, a on sa stane indiánskym náčelníkom.

Raz večer nám Lasse porozprával strašidelný príbeh o duchovi, ktorý v jednom dome premiest-

ňoval nábytok. Ja som sa tak hrozne bála, až som od strachu takmer umrela. V izbe bola úplná tma a moja posteľ stála ďaleko od postelí, kde spali Lasse a Bosse. A vtom, predstavte si to, zrazu sa

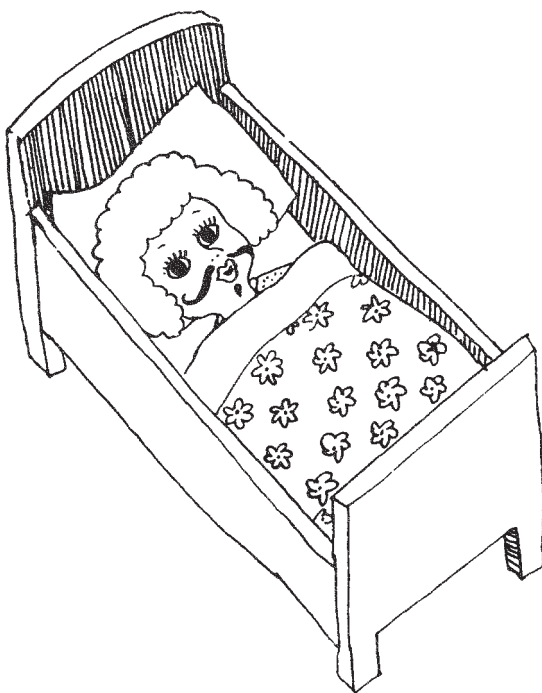
začala po izbe posúvať stolička. Myslela som si, že to už ide ten duch a chce nám premiestňovať nábytok, takže som sa z celého hrdla rozkričala. Vtedy som začula, ako sa Lasse a Bosse v posteľi chichocú. Tí výmyselníci priviazali o stoličku špagát a každý z nich ho zo svojej postele poťahoval tak, že stolička poskakovala. No jasné,

moji bratia! Najprv som sa nahnevala, ale potom som sa aj ja smiala, až som sa za brucho chytala.

Keď človek býva v izbe spolu s bratmi, ktorí sú navyše starší, nikdy nemôže o ničom rozhodovať. Aj o tom, kedy sa večer zhasne svetlo, vždy rozhodoval iba Lasse. Keď som si práve vtedy chcela v posteli čítať, Lasse trval na tom, aby sme zhasli a rozprávali si strašidelné historky. A keď sa mi už zatvárali oči, Lasse a Bosse sa ešte chceli hrať. Lasse môže pokojne ležať v posteli a pritom zhasnúť svetlo, kedy sa mu zachce, lebo na vypínač primajstroval kúsok kartónu so špagátom tak, aby mohol vypínačom krútiť rovno z postele. Vymyslel to naozaj úžasne, ani to neviem dobre opísať, lebo ja, keď vyrastiem, nechcem byť elektrickou vypínačovou inžinierkou. Lenže Lasse sa chce stať elektrickým vypínačovým inžinierom. Aspoň to tvrdil. Vlastne vôbec netuším, čo to má byť, no Lasse povedal, že je to úžasné, len treba vedieť, ako sa na gombíky vypínača pripevňuje koliesko z tvrdého kartónu. Bosse sa chce stať indiánskym náčelníkom. V každom prípade to donedávna tvrdil. Nedávno som však počula, ako vyhlásil, že bude rušňovodičom, zrejme si to rozmyslel. Čím budem ja, to zatiaľ ešte neviem. Mož-

no mamkou. Mám veľmi, veľmi rada malé deti. Aj teraz mám sedem bábik, pre ktoré som akože ich mama. Lenže čoskoro budem veľká na to, aby som sa hrala s bábikami. A to mi je ľúto. Už vidím, že dospelosť musí byť nuda!

Moja najkrajšia bábika sa volá Bella. Má modré očká a plavé kučeravé vlásy. Leží vo vyrezávanej postielke pre bábiky, perinku do nej mi ušila

mamka. Raz, keď som Bellu vybrala z postielky, našla som ju celú pomalovanú. Lasse a Bosse jej uhlíkom primalovali fúzy a bradu. Som naozaj rada, že už s nimi nemusím bývať v jednej izbe.

Keď sa pozriete z okna Lasseho a Bosseho izby, vidíte rovno do Olleho izby. Aj on býva na poschodí. Domy Stredného a Južného gazdovstva stoja neuveriteľne blízko pri sebe. Ocko hovorí, že domy sa o seba opierajú. Myslí si, že ľudia, ktorí domy stavali, mali medzi nimi nechať väčšiu me-

dzeru. Presne toto si však nemyslia Lasse, Bosse a Olle. Tí sú veľmi spokojní. Domy Stredného a Južného gazdovstva si totiž prepojili doskou, ktorú presne uprostred podopiera vysoký strom. Ocko hovorí, že je to lipa. Vystiera konáre až k oknu Lasseho a Bosseho izby, ale aj k Olleho oknu. Keď sa Lasse, Bosse a Olle chcú stretnúť, jednoducho vzdialenosť medzi domami prelezú. Ide to oveľa rýchlejšie, než keby ste zbehli po schodoch, obišli jeden dom, potom druhý a zasa vybehli po schodoch. Jedného dňa sa náš ocko s Olleho ockom dohodli, že lipu zotnú, lebo tieni a v izbách je tma. Ale vtedy Lasse a Bosse a Olle spustili veľký nárek, len aby lipa zostala na svojom mieste. A tak teda zostala. A stojí až dodnes.

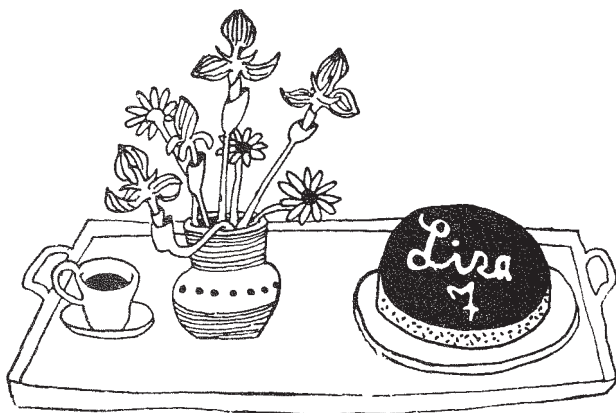
Moje najkrajšie narodeniny

Podľa mňa sú moje narodeniny a Štedrý deň dva najkrajšie dni z celého roka. A úplne najkrajšie narodeniny som zažila, keď som mala sedem rokov. Bolo to takto:

Zobudila som sa zavčas rána. Vtedy som ešte bývala s Lassem a Bossem v spoločnej izbe. Lasse a Bosse pokojne spali. Mám vĺzgavú posteľ, a tak som sa na nej vrtela a vrtela, len aby čo najsilnejšie vĺzgala a zobudila Lasseho a Bosseho. Nemohla som na nich zavolať, lebo keď má človek narodeniny, musí sa tváriť, že spí, kým ho nezobudia. Posteľ poriadne vrzúkala, až sa Bosse napokon predsa len zobudil a poškriabal sa vo vlasoch. Ihneď zobudil Lasseho a potom sa spolu vykradli z izby. Počula som, ako mamka v kuchyni cinká šálkami, a musela som sa veľmi

premáhať, aby som od nedočkavosti nevyskočila z postele.

Konečne som začula dupot na schodoch, tak som zažmúrila oči najsilnejšie, ako sa len dalo. A vtom buch, dvere sa otvorili a v nich stáli ocko a mamka, Lasse, Bosse a Agda, naša slúžka. Mamka niesla podnos. Stála na ňom šálka s kakaom,

váza s kvetmi a torta ozdobená hrozičkami a ešte aj nápisom z cukrovej polevy – Lisa 7 rokov. Tortu piekla Agda. Nevidela som však nijaký darček, a tak som si pomyslela, že to teda budú čudné narodeniny. No vtom ocko povedal:

– Vypi kakao a potom sa pozrieme, či sa tu ne-nájde nejaký narodeninový darček.

Hneď som vedela, že ma čaká prekvapenie, a kakao som do seba naliala najrýchlejšie, ako som len mohla. Mamka mi zaviazala oči šatkou, ocko ma roztočil, vzal ma do náručia a kamsi ma niesol. Počula som, že Lasse a Bosse bežia pred nami, no aj som to cítila, lebo ma každú chvíľu trošku štípali a vykrikovali:

– Uhádni, kde si!

Ocko ma zniesol po schodoch, potom zabočil, zrazu sme sa ocitli vonku, ale po chvíli sme už zasa vystupovali hore schodmi. Nakoniec mi mamka zložila z očí šatku. Boli sme v izbe, ktorú som nikdy predtým nevidela. Aspoň sa mi to zdalo. No keď som vykukla z okna, len kúsok od nás som zočila strechu Severného gazdovstva. Z okna pod strechou na mňa kývali Britta s Annou. Vtedy som pochopila, že som v izbe, kde kedysi bývala stará mama, a ocko ma nosil tak dlho len preto, aby ma poplietol. Stará mama bývala u nás, keď som bola malá, no potom sa odsťahovala k tete Fride. Moja mamka do tejto izby odkladala krosná a všetky zvyšky látok, z ktorých sa tkali koberce. Lenže teraz tu nestáli ani krosná, ani kopa kobercov. Izba bola zrazu taká krásna, až som nahlas povedala, že ju určite vyča-

roval nejaký čarodejník. Mamka so mnou súhlasila, *naozaj* ju vraj pre mňa vyčaroval čarodejník – môj ocko, a táto izba bude odteraz len moja. A to bol ten narodeninový darček! Až som zvyškla od radosti, lebo to bol najkrajší narodeninový darček, aký som kedy dostala. Ocko mi povedal, že mu s čarovaním pomáhala aj mamka. Ocko nalepil na steny prekrásne tapety s drobučkými kvietkami, mamka zasa ušila záclony na okná. Ocko večer čo večer v dielničke pre mňa majstroval skrinku, okrúhly stôl, poličku na knihy i tri stoličky a všetko natrel nabielo. Mamka pre mňa zasa vyčarovala pásikavé koberce s červenými, so žltými, zelenými a s čiernymi pásikmi. Ved' som aj videla, keď ich v zime tkala, ale vtedy mi ani na um nezišlo, že by mali byť pre mňa. Ba videla som aj to, ako ocko vyrezával nábytok, lenže ocko v zime vždy vyrábala nábytok pre susedov, ktorí si ho sami nevedeli urobiť, a preto mi ani vo sne nenapadlo, že ho chystá pre mňa.

Kým som sa spamätala, Lasse s Bossem vliekli cez chodbu do novej izby moju posteľ. Lasse ma ubezpečil:

– Neboj sa, večer ti občas prídeme rozprávať o duchoch.